

Vitazstvo Srdca

JEŽIŠ ŽIJE !

Rodina Panny Marie

2015(II) / č. 103

*„Prosme Pannu Máriu,
ktorá bola tichým svedkom smrti
a zmŕtvychvstania Pána Ježiša,
aby nás voviedla
do veľkonočnej radosti.“*

Pápež František, na Veľkú noc 2014

Nemožno mlčať

*Tajomstvo Veľkej noci, tajomstvo Ježišovho umučenia, smrti a zmŕtvychvstania,
ktoré slávime v každej svätej omši, je stredobodom našej viery.*

*V tomto vydaní časopisu Vám, milí čitatelia, chceme predstaviť niekoľko svedkov,
ktorí vo svojom živote zakúsili: „Ježiš žije, ja som sa s ním stretol.“*

 kamih, keď neveriaci človek nájde Krista, svojho živého Pána a Spasiteľa, je sám osebe dojemný a napínavý. To zvlášť platí vtedy, keď ide o židov; veď ich národ ešte stále, a to už tisícročia, očakáva slúbeného Mesiáša. Je možno málo známe, že k tomuto národu „našich starších bratov vo viere“ patrilo aj bývalý parížsky arcibiskup Jean-Marie kardinál Lustiger (1926 – 2007). Desaťročný Áron – tak sa volal syn židovských prisťahovalcov z Poľska – počas svojich školských rokov potajomky čítaval Bibliu, ktorú našiel v knižnici svojich rodičov. „Mal som pocit, že v nej objavujem to, čo som už poznal... A do môjho židovského povedomia sa vtedy hlboko vtlačil Nový zákon.“

Krátko pred vypuknutím Druhej svetovej vojny, keď bolo pre židov už príliš nebezpečné zostať v Paríži, našiel Áron útočisko u istej katolíčky v meste Orléans. Ako dvanásťročný sa sám od seba začal spolužiakov i panej domu vypytovať na kresťanstvo. Od nej si dokonca vypýtal aj Nový zákon a pustil sa prepisovať Evanjelium podľa Matúša. Kardinál si spätne spomína: „Prostredníctvom kultúry a každodenného života som vnútorne čoraz dôvernejšie spoznával podstatu kresťanstva.“

V roku 1940, niekoľko týždňov predtým, než Nemci obsadili Francúzsko, sa na Zelený štvrtok dostal 14-ročný Áron do Katedrály Svätého križa v Orléans; a práve tu zažil to, čo malo rozhodujúci

vplyv na jeho ďalší život. „Šiel som až po južnú priečnu loď, kde som zbadal množstvo presne usporiadaných kvetov a svetiel. Zasiahnutý tým, čo som videl, som zastal a na niekoľko okamihov som sa zamyslel. Nevedel som, prečo som tu, ani čo sa to vo mne dialo. Nepoznal som význam toho, čo som videl. Nevedel som, aký sviatok sa slávil a čo ľudia v tomto tichu robili. Doma som vošiel do svojej izby a s nikým som o tom nehovoril. Na druhý deň som opäť zašiel do katedrály. Chcel som to miesto vidieť ešte raz. Chrám bol prázdny, prázdny aj v duchovnom zmysle. A ja som túto prázdnotu nechal na seba pôsobiť; nevedel som, že je Veľký piatok, a v tej chvíli som myslel len na jedno: Chcem byť pokrstený! ... Niečo, čo som nejasne nosil v sebe už roky a o čom som nikomu nič nepovedal, začalo zrazu nadobúdať podobu. ... Naraz mi bolo jasné, že Ježiš je Mesiáš, Kristus, Boží pomazaný.“

Áron mal veľkú radosť, že ho vyučoval sám biskup z Orléans. Potom prišiel deň, keď mal svoje rozhodnutie – prijať krst – oznámiť rodičom. „Nijako som nemal ten pocit, že zrádzam svoje židovské korene. ... A predsa to pre nich bolo nepochopiteľné a neznesiteľné, to najhoršie, čo sa im mohlo stať; koniec sveta! A ja som celkom jasne cítil, aké strašné utrpenie som im spôsobil.“ Rodičia odporúčali svojmu jedinému, vtedy 14-ročnému synovi, nech si najprv prehľbi vlastnú vieru. „Mali sme dvojhodinový rozhovor so známym židovským učencom. Ja som mu ‚dokazoval‘, že Ježiš je Mesiáš. Keď sme odchádzali, povedal mojim rodičom: ‚Nič nezmeníte, nechajte ho tak.‘“ V čase, keď sa mnohí židia nechávali pokrstiť, len aby sa zachránili pred nacistami, rodičia nakoniec súhlasili. Tak pri krste 25. augusta 1940 prijal Áron meno Jean-Marie, no ponechal si aj svoje židovské meno, meno veľkňaza Árona, na ktoré bol ako potomok kňazského kmeňa levitov vždy hrdý. V skutočnosti už v tomto období cítil Božie volanie ku kňazstvu.

*V*ojnu a prenasledovanie židov Jean-Marie prežil a v roku 1946 ako 20-ročný vstúpil do kňazského seminára v Paríži. Bol intelektuálne mimoriadne nadaný a opakovane musel bojovať s pochybnosťami vo viere: Dokázal bezvýhradne prijať Krista ako svojho Mesiáša? Prvá cesta do Svätej zeme v lete 1951 priniesla sotva 25-ročnému seminaristovi rozhodujúce svetlo.

*V*tmavom Chráme Božieho hrobu v Jeruzaleme vstúpil Jean-Marie do malej Kaplnky Svätého hrobu. „Bolo veľmi horúco. Zrazu som sa dotkol mramorovej dosky hrobu ... Ohmatal som ju a položil som si tvár na chladný kameň. V tej chvíli ma to preniklo: ‚Tak skutočne ako tu leží tento kameň, tak skutočne ako sa ho dotýkaš a tak skutočne ako kladie odpor tvojim rukám, ako sa tvojim zmyslom vnucuje ako reálny, tak skutočne sa musíš rozhodnúť, či chceš s celým srdcom patriť zmŕtvychvstalému Kristovi, Bohu, Spasiteľovi a Božej výzve svojmu národu na záchranu sveta.‘ A svetlo, ktoré mi v tomto okamihu bolo darované, ten vnútorný zážitok sa dá opísať len takto: jediné, na čom záleží, je môj osobný vzťah k tomu, ktorého uznávam ako Boha, ktorý ma stvoril, povolal, vykúpil, miloval a týmto darom ma uspôsobil vydávať svedectvo o jeho milosti, ktorú som dostal.“

Na Bielu sobotu 1954 bol vysvätený za kňaza a Jean-Marie Lustiger, najskôr ako študentský kaplán a farár, potom od roku 1979 ako biskup vo svojom druhom rodnom meste Orléans a predovšetkým ako arcibiskup Paríža, sa stal odvážnym a pre niektorých i nepohodlným silným svedkom a bojovníkom za katolícku vieru.

Prameň: Jean-Marie Kardinal Lustiger im Gespräch mit Jean-Louis Missika und Dominique Wolton, Gotteswahl, Verlagstvetvo Sankt Ulrich, Augsburg – Nemecko.

Jonáš, synovec Jean-Marie Lustigera, priniesol – podľa vôle zosnulého – na pohrebné obrady 10. augusta 2007 zem z Izraela a vysypal ju do hlinenej nádoby postavenej na rakve. Arno Lustiger, kardinálov bratranec, sa po aramejsky pomodlil kadiš, židovskú modlitbu za zomrelých.

NARODIL SOM SA AKO ŽID.
DOSTAL SOM MENO MÔJHO STARÉHO OTCA Z OTCOVEJ STRANY, ÁRON.
VIEROU A KRSTOM SOM SA STAL KREŠŤANOM,
NO PREDSA SOM ZOSTAL ŽIDOM, ROVNAKO AKO APOŠTOLI.
MOJIMI SVÄTÝMI OCHRANCAMI SÚ VEĽKŇAZ ÁRON, SVÄTÝ APOŠTOL JÁN
A MILOSTIPLNÁ PRESVÄTÁ MÁRIA.

VY, KTORÍ PRECHÁDZATE OKOLO, MODLITE SA ZA MŇA!

† ÁRON JEAN-MARIE LUSTIGER, ARCIBISKUP PARÍŽA

Slová spomienky na 139. arcibiskupa Paríža Jean-Marie Lustigera, napísané na stĺpe jeho Katedrály Notre-Dame

„Viva Cristo Rey!“

„Nech žije Kristus Kráľ!“ Týmto víťazným zvolaním dosvedčovalo viac než 160 kňazov a 180 katolíckych aktivistov svoju nezlomnú a hlbokú lásku k Ježišovi, ktorú im nikto a nič nedokázalo vziať, dokonca ani hrozné mučenie v čase krvavého prenasledovania katolíkov v Mexiku v dvadsiatych rokoch minulého storočia.

Pre všetkých z nich platí, tak ako pre svätého Pavla, že „žiť je Kristus a zomrieť zisk“.

Medzi svätých mexických mučeníkov patrí aj mladý jezuita Michal Pro (1891 – 1927), ktorý v tomto nebezpečnom období prinášal svojmu zotročenému národu radosť Zmŕtvychvstalého. Pápež Ján Pavol II. pri príležitosti jeho blahorečenia v roku 1988 povedal: „Ani utrpenie ťažkej choroby, ani jeho vyčerpávajúca kňazská služba ... nemohli uhasiť radosť, ktorú vyžaroval a s ktorou sa delil. Tá radosť pochádzala z jeho lásky ku Kristovi.“

Šťastné detstvo Michala Pro bolo poznačené radostnou vierou zámožnej katolíckej rodiny. No nikto by si nebol ani len pomyslel, že tento vtipkár a v pravom slova zmysle lapaj, ktorý si sám vymýšľal žartovné a veselé verše a ich prednes sprevádzal hrou na mandolíne, sa raz stane kňazom rehoľníkom. Keď dve z jeho sestier v roku 1910 odišli do kláštora, aj v 19-ročnom Michalovi dozrelo pred Najsvätejšou sviatosťou rozhodnutie vstúpiť k jezuitom.

*P*retože prenasledovanie zo strany slobodomurárskych mocnárov bolo stále väčšie, 23-ročný brat Pro musel v roku 1914 narýchlo opustiť kláštor i svoju mexickú domovinu, aby mohol ako exulant ďalej študovať v Európe. O jedenásť rokov neskôr prijal Michal Pro kňazskú vysviacku v Belgicku. Prv, než sa 35-ročný novokňaz, už vtedy s ťažkou chorobou žalúdka, v júni 1926 vydal na cestu loďou späť do svojej domoviny, šťastný napísal jednému spolubratovi: „*Preblahoslavená Panna mi v Lurdoch dodala odvahu a silu.*“

*O*boje potreboval Michal Pro v čase svojho tajného 17-mesačného kňazského účinkovania v Mexiko City. Neúnavne pracoval napriek neustálym prudkým bolestiam žalúdka a zubov. V tom čase vstúpili do platnosti zlopovestné zákony prezidenta Plutarca Elíasa Callesa (1877 – 1945) – fanatického nepriateľa Cirkvi, ktorý krutosťou prevyšoval všetkých svojich predchodcov. Katolícke školy boli zatvorené, vyučovanie náboženstva zakázané, rády rozpustené. Biskupi, kňazi a rehoľníci nesmeli už na verejnosti sláviť svätú omšu, nesmeli vykonávať duchovnú správu, nosiť rehoľné rúcho ani byť charitatívne činní.

Keď milióny katolíkov začali klásť pasívny odpor, Calles obvinil kňazov, že to oni huckajú ľud. Začalo sa krvavé prenasledovanie kresťanov. „*Dal by Boh, aby som mohol byť medzi prvými,*“ napísal páter Pro, ktorého meno bolo už dlho na čiernej listine polície. Predstaveným napísal: „*Robíte si obavy o môj život. Ale čože je môj život? Nie je napísané, že si život zachránime vtedy, keď ho obetujeme za svojich bratov? ... Cítim pritom mocnú silu, ktorá ma ženie vpred.*“ Posilňujúcu Ježišovu blízkosť vždy najúčinnejšie a najrýchlejšie pocítil pri svätej omši.

Na bicykli alebo pod plachtou nákladného auta, pešo so svojim verným policajným psom – aby zamaskoval svoju identitu, v elegantnom obleku alebo v montérkach automechanika, vždy s úsmevom konštatoval tento sledovaný a prenasledovaný duchovný pastier: „*Môj zovňajšok nie je vôbec kňazský, no otvára mi mnohé dvere. Vo dne v noci nachádzam cestu všade, aby som veriacim v podzemí vysluhoval sviatosť.*“

Vždy bol pripravený na to, že ho môžu chytiť a zatknúť. V rodine Pro, u otca a súrodencov, kde Michal nejakú dobu žil, sa stalo zvykom, že si pri odchode z domu namiesto pozdravu dovidenia všetci vzbudili dokonalú ľútosť. O jednom špeciálnom stretnutí krátko pred svojím zatknutím píše páter Pro toto: „*Všetci členovia rodiny sa navzájom rozlúčili, až do skorého videnia na druhej strane v údolí Jozafat'. Slzy pritom netiekli – práve naopak! Smiali sme sa, veľmi srdečne sme sa smiali! Skutočne to pre nás nie je strata, ale zisk – pre takú veľkú vec vojsť cez nebeskú bránu do večnej domoviny.*“

*N*evydarený atentát na generála Álvara Obregóna 13. novembra 1927 sa stal zámienkou na obvinenie všetkých troch bratov z rodiny Pro – Michala, Humberta a Roberta – ako „spoluúčastníkov a iniciátorov atentátu“. Zatkli ich v noci zo 17. na 18. novembra.

*F*šte počas zatýkania poprosil Humberto svojho brata kňaza: „*Chcem sa vyspovedať!*“ – „*Nikdy!*“ zreval policajt. „*Aj napriek tomu ho vyspovedám,*“ rozhodne odpovedal P. Pro a udelil Humbertovi rozhrášenie. Potom povedal: „*Deti, teraz nás majú. My traja chceme obetovať svoj život za pokoj a mier v Mexiku. Kiežby Boh prijal našu obeť!*“

Bez oficiálneho výsluchu a bez procesu určil prezident Calles dátum popravy na 23. november 1927. Rozsudok odsúdeným ani neoznámili. Počas poslednej noci plnej úzkosti hľadali bratia Pro posilu v modlitbe. Ráno sa Michal pokojne obrátil na svojich bratov: „*Zdá sa mi, že dnesok je naším posledným dňom. Umieranie je pre nás predsa zisk! Predstúpme pred nášho Spasiteľa s radostnými očami!*“ Vonku už čakala popravná čata, ako aj diplomatický zbor, vysokí dôstojníci a zástupcovia medzinárodnej tlače, ktorých Calles pozval na toto „víťazstvo nad náboženstvom a farármi“. Pátra Michala Pro priviedli na „nádvorie smrti“. Na otázku o poslednom želaní odpovedal: „*Rád by som sa pomodlil.*“ Pokľakol a dve minúty zotrval v tichej modlitbe. Ešte raz priniesol Bohu obeť svojho života. Vždy bol hlboko presvedčený: „*Musí tiecť kňazská krv, ak má byť vlasť oslobodená.*“

Potom vstal, pokojne bozkal svoj kríž, odmietol ponúknutú pásku na oči, roztiahol paže do tvaru kríža a povedal: „*Nech sa Boh nad vami zľutuje. Boh vám žehnaj!*“ A potom o čosi hlasnejšie: „*Pane, ty vieš, že som nevinný. Z celého srdca odpúšťam svojim nepriateľom!*“ So zvolaním: „*Nech žije Kristus Kráľ!*“ výstrelmi smrteľne zasiahnutý 36-ročný jezuita padol na zem. Potom k nemu pristúpil jeden vojak a dal mu do spánkov ešte ranu z milosti. Po ňom bol zastrelený Humberto. Len Roberto, najmladší z bratov, prežil vďaka nečakanému zásahu a intervencii argentínskeho veľvyslanca.

Krátko nato sa ozvalo pred policajným riaditeľstvom hlasné volanie: „*Sláva mučeníkom! Nech žije Kristus Kráľ! Nech žije pápež! Nech žije Cirkev!*“ Okolo prechádzali tisíce ľudí, aby mučeníkom vzdali poslednú poctu. Keď sa staručký otec Pro modlil pri rakvách svojich zavraždených synov, s úctou bozkal čelo svojho syna kňaza a vreckovkou mu zotrel kvapky krvi z rany na spánku. Plačúcu dcéru utešoval: „*Dieťa moje, pokoj! Tu nie je prečo plakať. Títo dvaja boli apoštoli a mužovia bez poškvrný. Teraz majú svoju večnú odmenu.*“ Aká viera v zmŕtvychvstanie! Na druhý deň, keď vo víťaznom sprievode viezli bratov Pro na miesto posledného odpočinku, sa tá istá radosť zo zmŕtvychvstania zmocnila obyvateľov celého hlavného mesta, dokonca aj mnohých vojakov a policajtov.

Z balkónov sa sypal dážď kvetov a pohrebný sprievod – na osem kilometrov dlhej ceste na cintorín – sprevádzalo viac ako 500 áut. Veriaci znovu a znovu volali: „*Nech žije Kristus Kráľ! Sláva svätým mučeníkom! Sláva pápežovi! Sláva našim biskupom a kňazom!*“

Také niečo mesto dosiaľ nikdy nevidelo a nezažilo. So žiariacimi očami sa otec Pro na cintoríne obrátil k davu a prítomných povzbudil: „*Dobrorečme Otcovi, lebo je dobrý!*“ A potom zaintonoval *Te Deum; Teba, Bože, chválime.*

Prameň: Lothar Groppe SJ,
P. Michael Pro SJ, FMG e.V., München 1988.
(Knižka vyšla v roku 1992 aj po slovensky vo vydavateľstve Dobrá kniha.)

Cristeros

Pre nás, nezainteresovaných pozorovateľov je často nepochopiteľné a dojímavé zároveň, keď vidíme, akú veľkú silu dáva mučeníkom vzkriesený Pán. „Moja milosťti stačí!“ V Mexiku čerpali z tejto sily milosti aj „cristeros“ práve v okamihoch svojho svedectva krvi Kristovi.

Medzi mexickými katolíckymi všetkých vekových skupín a vrstiev vzrástol odpor, keď mal v roku 1926 vstúpiť do platnosti zákaz slúženia akýchkoľvek bohoslužieb. Kým jedni sa postavili na odpor protiklerikálnemu režimu prostredníctvom nenásilných akcií, druhí, naopak, nasledujúc hlas svojho svedomia a ako prejav svojej vernosti Kristovi a jeho Cirkvi, siahli po zbraniach. Tak došlo k tri roky trvajúcej povstaniu 50 000 tzv. cristeros, ktorí v tejto bezvýhodnej situácii vnímali boj za obranu náboženskej slobody a jej znovunadobudnutie ako sebaobranu. Obe strany považovali za vyznamenanie, keď museli zaplatiť vlastným životom za svoju vytrvalosť vo viere v Ježiša Krista. Na oboch stranách je mnoho svätých svedkov viery.

V Jubilejnom roku 2000 bol pápežom Jánom Pavlom II. svätorečený aj Mateo Correa (1866 – 1927). Uňho, ešte ako u mladého kňaza prijal Michal Pro prvé sväté prijímanie a obaja zomreli mučeníckou smrťou v tom istom roku. Keď začiatkom roka 1927 išiel Mateo Correa vo svojej farnosti Valparaíso tajne zaopatríť zomierajúceho, zadržali ho vojaci. Keď mu chceli vytrhnúť z rúk hostiu, hlasno zvolal: „Môžete ma zabiť, ale Najsvätejšiu sviatosť do rúk nedostanete!“ Nato rýchlo sám požil svätú hostiu. Nešetiac údermi vojaci s hnevom dovliekli zajatca pred Eulogia Ortiza, jedného z vedúcich generálov režimu. Ten síce vyšiel na kňaza s vratkou obžalobou, že patrí k armáde povstalcov, no zároveň mu prikázal vyspovedať celú skupinu na smrť odsúdených cristeros. Sotva skončil svoju svedectvo posledný kandidát smrti a farár Correa mu dal rozhrešenie a povzbudil ho slovami odvahy a útechy, generál Ortiz sa na kňaza tvrdo osopil: „A teraz nám hneď povieť, z čoho všetkého sa títo všetci spovedali!“ – „Nikdy!“ odvetil kňaz. „Zastrelím vás na mieste,“ vyhrážal sa Ortiz. No počul len odhodlanú odpoveď: „Spokojte to urobte, aj tak budem mlčať.“ A generál Ortiz naozaj osobne farára Correu zastrelil. Kňaz zomrel podobne ako Michal Pro; so zvolaním: „Nech žije Kristus Kráľ!“

Aj Anacleto González Flores (1888 – 1927), 38-ročný právnik a otec rodiny, sa ako vodca mládeže, katechéta a žurnalista neúnavne zasadoval za obranu viery. V ohnivých príhovoroch povzbudzoval katolíkov, aby pomáhali príslušníkom cristeros: „Naša krajina sa stala väzením pre Katolícku cirkev. Bráňme naše duchovné hodnoty, pretože ich potrebujeme na dosiahnutie našej spásy!“ Tesne pred Veľkou nocou, 1. apríla 1927, bol tento muž, ktorý denne prijímal sväté prijímanie ako posilu na vnútorný i vonkajší boj za vieru, uväznený ako vedúca osobnosť odporu. Anacleto neprezradil žiadne meno a ani miesto úkrytu arcibiskupa, a preto ho mučili. Pažbou mu zranili plece a rozmliaždili lopatku. Keď aj naďalej mlčal, generál Ferreira prikázal obesiť ho za palce a rozrezať mu chodidlá. Rozsudok smrti bol od začiatku istý. No ešte predtým, než Anacleta smrteľne zranilo bodnutie do pľúc a usmrtil následný výstrel, ťažko zranený povedal generálovi: „Zo srdca vám odpúšťam. Čoskoro budem stáť pred božským súdom a môj Sudca bude raz aj vaším Sudcom. Potom však vy budete mať pred Bohom vo mne orodovníka. Vy ma síce zabijete, no Božia vec so mnou nezomiera. Vypočujte si to ešte raz: Ja zomieram, ale Boh nezomiera! Viva Cristo Rey!“

Iba o dva mesiace neskôr, čo mučenícky zomrel Mateo Correa, ho v mučeníctve nasledoval aj páter Francisco Vera zo štátu Jalisco. Ten istý osud stihol aj ďalších 4000 mexických kňazov. „Zločin“ farára spočíval v tajnom slávení svätej omše. Jeho „stádo“ ešte stihlo utiecť, no on sám bol na mieste zastrelený. Otrásné svedectvo – fotografia okamihu tesne pred popravou vznikla na rozkaz vodcu popravného komanda. Ten ju poslal prezidentovi Callesovi, aby tak dokázal svoju horlivosť pri prenasledovaní katolíkov.

Malý José

José Sánchez del Río (1913 – 1928) mal svoj duchovný príklad a vzor. Bol ním Anacleto Flores. Na jeho hrobe prosil 13-ročný José o odvahu, aby dokázal zostať verný Kristovi až do smrti. A bol vypočutý. V roku 2005 boli obaja mučeníci v Mexiku blahorečení.

José, ktorého volali Joselito, bol dobrý chlapec s hlbokou láskou ku Guadalupskej Panne Márii. Ako 13-ročný prosil svoju matku o súhlas, aby sa mohol pripojiť ku cristeros. „Mama,“ povedal, „*nikdy nebolo také ľahké zaslúžiť si nebo ako teraz!*“

Tak sa v roku 1927 stal vlajkonosičom cristeros. Jeho úlohou bolo niesť zástavu a jazdiť vedľa generála. Keď 6. februára 1928 v ťažkej bitke stratil generál Morfin koňa, Joselito mu dal toho svojho a vykrikol: „*Zachráňte sa! Váš život je oveľa dôležitejší než môj!*“

Chlapec padol do rúk vládnych vojsk. Zatvorili ho v jeho rodnom meste Sahuayo do Kostola sv. Jakuba, v ktorom Joselito prijal krst, prvé sväté prijímanie a birmovku. Teraz bol tento kostol znesvätený a premenený na väzenie a stajňu. Odtiaľ, štyri dni pred svojou smrťou, Joselito napísal: „*Mama, myslím, že čoskoro zomriem. Neutráp sa kvôli tomu. Odovzdaj sa do Božej vôle, lebo ja zomieram pre Boha. To ma robí šťastným.*“ Keďže vojaci sa akosi ostýchali viesť proces proti tomuto „polovičnému dieťaťu“, dávali 14-ročnému chlapcovi lákavé ponuky – slobodu, peniaze, vojenskú kariéru alebo vycestovanie do USA, len aby odpadol od viery. Joselito ale všetko odmietal a opätovne volal: „*Nech žije Kristus Kráľ! Nech žije Guadalupská Panna Mária!*“ Rozhnevaní vojaci mu nato začali nadávať a surovo ho biť. Napriek tomu bolo cez zamrežované okno počuť, ako sa aj naďalej modlil a spieval. 10. februára Joselito tajne (prostredníctvom svojej tety) prijal viatikum. Krátko nato mu krutí vojaci rozrezali chodidlá, kázali mu kráčať po soli a potom ho sácaním a s preklínaním donútili, aby bosý prešiel dlhú cestu až na cintorín. Pri tomto mučení surovo žiadali Joselita stenajúceho od bolesti: „*Povedz: ,Smrť Kristovi Kráľovi,‘ potom ti darujeme život. Povedz to! Povedz: ,Smrť Kristovi Kráľovi!*“ Joselito ale zakaždým volal tak hlasno, ako len vo svojom utrpení vládal: „*Nech žije Kristus Kráľ! Nech žije Guadalupská Panna Mária!*“ Aj na cintoríne pri pohľade na čerstvo vykopaný hrob statočne opakoval víťazné volanie až do konca. Keď ho zastrelili, samotní vrahovia museli priznať: „*Odvaha tohto chlapca bola väčšia ako odvaha nás všetkých dokopy.*“

Je dosť možné, že práve semienko mučeníckej krvi malého Joselita vzchádza v mučeníkoch súčasnosti, ku ktorým patria aj mnohé deti; aj ony sa dnes tak isto odovzdávajú Ježišovi a idú až na smrť ako tento malý blahoslavený z Mexika.

V jednom televíznom interview v decembri 2014 50-ročný anglikánsky pastor Andrew White, ktorý od roku 2005 spravoval Farnosť sv. Juraja v Bagdade, podal správu o štyroch kresťanských deťoch do veku 15 rokov. ISIS-bojovníci im prikázali: „Teraz povedzte, že chcete nasledovať Mohameda!“ – „Nie, my milujeme Ješuu!“ (Ješua – Ježiš po aramejsky), odvetili. „My sme vždy milovali Ješuu a vždy sme ho nasledovali. Ješua je vždy s nami.“ Keď po tomto vyznaní viery, aj keď stáli zoči-voči smrti, stále odmietali slová modlitby, ktorou by prestúpili na islam, boli všetky štyri deti popravené. Na tomto mieste si môžeme my, kresťania v Európe, položiť oprávnenú otázku: Ako dlho budeme mať ešte možnosť žiť v pokoji našu katolícku vieru? A koľko som ja ochotný obetovať za vyznanie: „Ježiš žije!“?

Vel'konočný starec

Rusko-ortodoxný kňaz a mních Ján Krestankin, ktorý zomrel v roku 2006 ako 95-ročný v jaskynnom kláštore Pskovo-Pečerskij na hranici Estónska, bol starcom, svätým Božím mužom, „Serafimom Sarovským našich čias“.
Pri najrozličnejších okolnostiach svojho bohatého života zakúsil veľkonočné víťazstvo Kristovej lásky. Sprostredkoval ho ľuďom svojim darom prorocstva a svojim prirodzeným dobrotivým a radostným bytím.

V roku 1910, ešte v časoch ruského cára, kým ešte náboženský život prekvital, prišiel na svet Ivan ako ôsme a najmladšie dieťa skromných manželov Krestankinovcov v centre Ruska v meste Oriol. Po predčasnej smrti otca žila celá rodina veľmi chudobne v maličkovej drevenici, no napriek tomu bola malému Ivanovi vlastná matka vždy pravým príkladom pohostinnej a obetavej kresťanskej lásky, takže i pre toto citlivé, chorľavé dieťa sa v budúcnosti stalo najväčšou samozrejmosťou robiť druhým ľuďom radosť. Ako šesťročný mohol začať miništrovať a odvtedy vo svojej duši stále jasnejšie spoznával Božie volanie ku kňazstvu.

Po Októbrovej revolúcii v roku 1917 zavládol v meste Oriol stupňujúci sa chaos. Kostoly a kláštory boli zatvorené. Ivan však stále túžil stať sa mníchom. Miestny biskup ešte pred svojím uväznením vyriekol pri požehnaní 12-ročného chlapca prorocké slová: „Najskôr dokončíš školu, potom budeš pracovať, potom ťa vysvätia za kňaza a budeš slúžiť. V určenom čase sa istotne staneš mníchom.“ A naozaj sa tak stalo: Neotrasiteľná viera mnohých duchovných a neskorších mučeníkov i osvietené rady niektorých starcov ukázali chlapcovi cestu k jeho povolaniu. Neskoršie si Ivan s veľkou úctou spomínal na všetkých a rád opakoval: „Slová poučajú, príklady priťahujú!“

Najskôr sa ako 19-ročný vyučil, potom odišiel do Moskvy, kde ako 22-ročný dostal miesto vedúceho účtovníka v istom malom závode. Tento vrúcne sa modliaci človek opätovne zakúšal jasné Božie riadenie. Na začiatku druhej svetovej vojny bol vďaka vážnej očnej chorobe oslobodený od povoláacieho rozkazu na front. V roku 1944 začal v jednom moskovskom kostole pomáhať s takým zápalom a s takou horlivosťou, že tamojší farár už po šiestich mesiacoch nechal tohto vychudnutého mladého muža vysvätiť za diakona. Prvé evanjelium, ktoré Ivan ako diakon na sviatok svätého Serafima Sarovského čítal, by mohlo byť vhodným opisom jeho ďalšieho životného úseku: „Hľa, posielam vás ako baránkov medzi vlkov.“ Koncom roka 1945 prijal ako 35-ročný kňazskú vysviacku.

Ako baránok medzi vlkmi

*P*o vojne, po dlhých rokoch ťažkého útlaku a hlbokoj materiálnej núdze, Rusko zažilo krátky okamih rozkvetu náboženského života. Každú nedeľu, predovšetkým ale vo veľkonočnom období udelil otec Ivan takmer 150 ľuďom sviatosť krstu a sám sa s neuveriteľnou dobrotou a láskou venoval duchovne vyhladovanému ľudu: vo svätej spovedi, v kázňach a v slávení svätej liturgie, ktorú sa snažil konať čo najkrajšie a najslávnostnejšie, ako sa len dalo. To málo, čo mal, daroval biednym, a preto sám žil neustále na pokraji chudoby. Ako kaplán tak veľmi priťahoval ľudí i mnohých mladých, že čoskoro začal pociťovať závisť zo strany svojho farára. Keď sa ho pýtali, či ho to neuráža, odvetil: „Čas mi nepostačuje na to, aby som miloval, ako by som ho potom mohol premárniť urážaním sa?!“

V čase Stalinovej vlády opäť zosilnel boj proti Cirkvi, krsty boli zakázané. Napriek tomu sa otec Ivan v roku 1949 rozhodol, že na Veľkú noc pri slávení liturgie vzkriesenia, počas procesie okolo kostola bude zmŕtvychvstalého Krista premietiť farebným svetlom na nočnú oblohu. Táto veľkolepá hra svetla sa podarila nad všetky očakávania, avšak kňazovi bolo jasné, že komunistické úrady ho sledujú. Koncom apríla 1950 ho jednej noci skutočne zaistili – pre „protisovietsku propagandu“. Udali ho jeho vlastný farár spoločne s vedúcim chrámového zboru a diakonom. Ivan bol však hlboko presvedčený: „Čím rýchlejšie srdcom prijmem to, čo nám bolo od Boha dané, o to ľahšie dokážeme niesť príjemné Božie jarmo a jeho ľahké bremeno. Ťažkým sa oboje stáva iba naším vnútorným odporom a vzpieraním sa.“

*P*očas polročnej vyšetrovacej väzby v tmavej izolácii zlopestného väzenia KGB na Lubianke musel 40-ročný otec Ivan znášať nekonečné výsluchy a kruté mučenie. Hlavný vyšetrovateľ, za ktorého sa Ivan denne modlil a o ktorom neskôr bez akéhokoľvek hnevu povedal: „Polámal mi všetky prsty“, sa nakoniec rozhodol, že postaví tohto „politického väzňa“ zoči-voči jeho farárovi. Otec Ivan vedel, že tento človek je spoluvinníkom všetkého jeho utrpenia. Len čo farár vkročil do miestnosti, naplnila Ivana taká úprimná radosť z toho, že môže opäť vidieť svojho spolubrata v kňazskej službe, s ktorým tak často slávil svätú liturgiu, že mu padol okolo krku. Farár, zdesený takýmto neslýchaným a neočakávaným gestom odpúšťajúcej a zabúdajúcej lásky, v Ivanovom náručí padol do bezvedomia.

Neskôr Ivan s jednoduchosťou vyznal: „Pán nám prikázal milovať nášho blížneho. Či nás on miluje, alebo nie, o to sa nesmieme starať. Našou jedinou starostou musí byť to, aby sme my milovali jeho.“

Zo siedmich rokov trestaneckého tábora, na ktoré bol otec Ivan odsúdený, si nakoniec odpykal päť rokov na severe Ruska a pri Volge. Ako kňaz chápal čas strávený vo väzení ako svoju misiu: „Nuž, Pán ma posiela k iným stádam,“ do tábora, k veriacim i neveriacim. Svoje neskoršie duchovné deti ubezpečoval: „Roky v gulagu boli najšťastnejšími rokmi môjho života, pretože Boh mi bol vždy nablízku! Tvrdý život človeka najlepšie naučí modlitbe. V zajatí som prežíval opravdivú modlitbu, pretože som bol neustále, každý deň na prahu smrti. Modlitba bola tou neprekonateľnou závorou, ktorú nedokázali zdolať ani surovosti tábora. Z nevysvetliteľnej príčiny sa viac nedokážem rozpamätať na nič zlé – iba na to, ako som sa tam modlil: Nebo bolo otvorené a anjeli spievali! Dnes túto neobyčajnú milosť modlitby už nemám, ale skúsenosť takejto modlitby a hlbokoj viery, ktorú som vtedy zakúsil, ostane v človeku navždy, vtláčaná doňho po celý život. Ako často sa duša modlila k Bohu bez slov!“ O to presvedčivejšie zaznievala zo starcových úst jeho vzácna rada: „Modlite sa a proste o dar lásky, aby

sa stala pre vás kompasom, ktorý vás povedie v každej situácii správnym smerom a premení každého človeka na vášho priateľa. Presvedčil som sa o tom dokonca počas deportácie.“ Jeden zo spoluväzňov, ktorý trpel spolu s ním, dosvedčil: „Poznal som mnohých pravoslávnych kňazov, ale len u neho som zažil, čo znamenajú jednoduché slová: Boh je láska.“

*P*očas nasledujúcich dvanástich rokov po prepustení na slobodu začiatkom roka 1955 pôsobil otec Ivan ako dedinský farár v šiestich rôznych farnostiach. Všade nachádzal farníkov s vychladnutou vierou a kostoly v dezolátnom stave. Tajne ich s pomocou svojich starých dobrých priateľov reštauroval a nanovo zariadoval. Vďaka добрote otca Ivana a jeho sile presvedčenia čoskoro ožila aj viera obyvateľov obcí – na veľké znepokojenie štátnych úradov, ktoré vždy po krátkom čase zariadili preloženie otca Ivana do inej farnosti. Boh to teda dopustil; no namiesto toho, aby bola Cirkev zničená, čo komunisti neustálym prekladaním farára mali v úmysle, všetko to prispelo k obnoveniu životnej sily Cirkvi, hoci ju vlastne chceli zničiť. A počet duchovných detí otca Ivana rástol. Neskôr stavec napomínal: „*Nezabudnite, Božie deti, ... nad svetom vládne Boh, Boh sám a nik iný.*“ Otec Ivan však veľmi trpel pre všeobecné prenasledovanie a brutálne útoky namierené proti nemu. Duchovné útočisko nachádzal v osobe kňaza a mnícha Serafima, ktorý ho konečne v lete roku 1966 po 44 rokoch trpezlivej nádeje vymenoval mníšskou vysviackou za mnícha. 56-ročnému kňazovi dal nové meno Ján.

*S*požehnaním moskovského patriarchu a s povolením utiahnúť sa do kláštora odišiel otec Ján na jar v roku 1967 do Kláštora Usnutia Bohorodičky, do Pskovo-Pečorského kláštora. Rokmi sa otec Ján stal starcom, skutočným pravým svätým Božím mužom, a to vďaka stále hlbšiemu očisťovaniu svojej duše a hlbokému osobnému zjednoteniu s Bohom. Stovky ľudí ho denne prosili o radu a o pomoc. Keď sa dopoludnia po liturgii vracal z kostola do svojej cely, ľudia čakali hodinu, niekedy i dve, aby od neho prijali požehnanie. Bol obklopený ľuďmi; podobne ako páter Pio v San Giovanni Rotondo. Pútnici nahlas vyjadrovali svoje úmyly, núdze a otázky, na ktoré on stručne odpovedal. Po krátkej úpenlivej modlitbe pred svojou milovanou ikonou Panny Márie (Matky Božej – Hľadanie stratených) s nesmiernou otcovskou trpezlivosťou a láskavosťou, často aj po polnoci, po celý rok prijímal vo svojej cele ľudí obťažovaných starosťami. Na prvý pohľad by sa človek mohol ľahko zmylíť v tomto detsky jednoduchom, horlivom a veselom „starcovi“, ako sa to stávalo novicom, ktorým sa iní mnísi vo svojej asketickej prísnosti zdali oveľa váženejšími. Predsa však človek rýchlo zbadal, že múdrosť, s akou tento stavec rozprával, nebola ľudská. Mnohé veci, minulé i budúce, videl tak jasne ako prítomnosť. V dušiach čítal ako z otvorenej knihy. Jedinou túžbou otca Jána bolo otvoriť ľudské srdcia pre Božiu vôľu, ktorú v Božom svetle spoznal pre ich život. Veľkú pokoru a rešpekt mal tento svätý muž pred ľudskou slobodou. Nikdy nikomu nechcel svoju radu nanútiť, naopak, prosil, ba až žobral, aby konali to, čo on spoznal ako Božiu vôľu. Dokázal však byť i veľmi prísny a priamy, pokiaľ to bolo nevyhnutné pre spásu duše. Keď sa ho ako 80-ročného pýtali na jeho „tajomstvo“, vysvetlil: „*Je to láska. Začnite milovať a budete sa tešiť spolu s inými a kvôli nim. Začnite milovať blížneho a budete milovať Krista. Začnite milovať nepriateľa a toho, ktorý vás uráža, vtedy sa pre vás dokorán otvoria dvere radosti, zmŕtvychvstalý Kristus sa v láske zmocní vašej zmŕtvychvstalej duše. To je náš raj! Toto je naše vzkriesenie! Žite lásku, potom budete žiť so Spasiteľom, ktorý cez utrpenie z lásky vstal z mŕtvych.*“

„Vo svojej duši mám každý deň Veľkú noc“

Do roku 1999, pokiaľ mu to zdravie dovoľovalo, sa otec Ján zúčastňoval na každodennom kláštornom programe. Keď už starček nemohol prijímať návštevníkov, mali častejšie k nemu prístup jeho spolubratia. Láskyplne ho nazývali „veľkonočný báfuška“ – „veľkonočný otecko“. Jeden z mníchov sa ho raz spýtal: „Báfuška, prečo máte stále takú radosť?“ – „Dieťaťko moje,“ odpovedal mu, „každý deň mám vo svojej duši Veľkú noc.“ Postupným ubúdaním jeho telesných síl sa ukazovalo, ako rastie jeho duchovná sila.

V posledných rokoch žil starec Ján stále viac v neviditeľnom svete, a to hlavne počas nocí. Tak to bolo i koncom decembra roku 2000, keď bol otec Ján „vtiahnutý“ do skutočnosti nebeskej veľkonočnej liturgie, hoci sa nachádzal vo svojej cele. Na druhý deň, hlboko dotknutý tým, čo zažil, naplnený radosťou pozdravil svoju dlhoročnú sekretárku typickým ruským veľkonočným pozdravom: „Kristus vstal z mŕtvych!“ Odvtedy boli ráno čo ráno tieto slová prvé, ktoré bolo počuť z jeho úst.

V novembri 2005 ho našli, ako s prežiarenou tvárou spieval hymnus *Panna počne syna*. A vzápätí celkom ticho oznamoval: „Ona prišla.“ – „Kto?“ pýtali sa ho. „Nebeská cárovná.“ Následne koncom decembra trikrát za sebou tento 95-ročný muž vyslovil slabým hlasom: „Zomieram.“ Zvolali teda celé kláštorné spoločenstvo, aby sa s ním rozlúčilo. Jeden z mníchov sa rozpomenul na obľúbený sviatok otca Jána a začali mu spievať veľkonočné spevy. Vtom sa udialo niečo nečakané: Jeho tvár, ktorá už bola poznačená smrťou, sa odrazu prežiarila ružovkastým svetlom. Počas trojnásobného zvolania veľkonočného pozdravu: „Kristus vstal z mŕtvych!“ bolo pri prvej odpovedi počuť iba slabý šepot: „Naozaj vstal z mŕtvych!“, sa skutočným veľkonočným zázrakom pozvoľna vracal do neho život. Ale o niekoľko dní nato starec Ján prosil Ježiša, ktorého videl iba on: „Pane, vezmi ma odtiaľto rýchlo preč.“ 5. februára 2006, keď sa slávi spomienka nových ruských mučeníkov a vyznávačov, prijal vyčerpaný mních ešte raz sväté prijímanie. Zvonček práve ohlasoval začiatok svätej liturgie, keď bola prosba otca Jána konečne vyplnená.

Prameň (rusky): Boží mních. K 100. výročiu archimandritu Jána Krestankina, súkromné vydavateľstvo Uspenskij Pskovo – Pečerskij monastier, 2009.

Ježiš sa stal mojím osobným priateľom

Na pobreží Jadranského mora v rekreačnej dedine De Angelis

v Numane (neďaleko je svätyňa v Lorete) vládne od mája do septembra čulý ruch.

Franco a Mária, ktorí vybudovali tento prázdninový raj, dbajú o to, aby rodinám s deťmi a mladým ľuďom mohli ponúknuť pestrý program. Pre tento manželský pár je však najdôležitejšia svätá omša, ktorá sa denne slávi v peknej drevenej kaplnke v centre areálu a pri ktorej oni sami nikdy nechýbajú. No nebolo to vždy tak.

Pán Franco De Angelis nám rozprával:

Po ukončení základnej vojenskej služby v roku 1971 som sa oženil s Máriou Teresou Lupi. Obaja sme mali 21 rokov. Boli sme plní ideálov a elánu vybudovať si spoločnú budúcnosť. Ako stavebný podnikateľ som si založil firmu, s ktorou som sa stal veľmi rýchlo úspešným. So svojimi vyše 100 zamestnancami som v priebehu jedného roka vybudoval 80 apartmánov. V roku 1972 sa narodila naša dcéra Manola, v roku 1974 Gery a v roku 1982 Chantal. Zavalený prácou som mal všetko, len nie času nazvyš. Úspech ma motivoval, aby som rozvíjal svoje ľudské a odborné schopnosti, len Boh mal v mojom živote čoraz menej a menej miesta. Nedelná svätá omša sa mi nezdala už potrebná a modlitba tiež nie.

Keď v dôsledku ťažkej choroby v roku 1986 zomieral náš 13-ročný syn Gery, stal som sa svedkom zázraku. Cestou do nemocnice som išiel okolo Loreta. Nevysloviteľná sila ma nútila, aby som zašiel do svätyne a pomodlil sa tam za zdravie môjho syna. Vo Svätom dome sa do mňa vliala veľká dôvera a ja som si bol istý, že Panna Mária urobí zázrak. Keď som vstúpil do Geryho nemocničnej izby, videl som, ako lekári vypínali prístroje, a jedného z nich som počul hovoriť: „*To je zázrak. To, čo sa tu udialo, sa nedá vysvetliť!*“ Počas mojej modlitby v Lorete sa zdravotný stav nášho syna náhle zlepšil. Domov som si mohol vziať zdravé dieťa. Nielen to, že bol Gery uzdravený zo zápalu pľúc, ale dostal sa aj z chronickej bronchitídy a astmy, ktoré ho už roky trápili. S vďačnosťou sme sa v našej rodine opäť vrátili k viere a snažili sme sa včleniť ju do nášho života, i keď to nebolo ľahké.

Ježiš, môj záchranca a vykupiteľ

Začiatkom roka 1987 som mal zrazu vážne zdravotné problémy. Horúčka nad 40 stupňov, ktorá trvala necelú hodinu a potom rovnako nevysvetliteľne tak ako prišla, aj zmizla. Počas tej polhodiny, kým horúčka trvala, som mal pocit, ako keby vo mne niečo vrelo – bolo to strašné! Vyšetrenia v nemocnici ukázali, že som bol celkom zdravým mužom. Zo začiatku sa tieto horúčkové záchvaty opakovali každé štyri dni, potom boli stále častejšie, až sa začali objavovať každý deň. Previezli ma na špeciálnu kliniku, do Švajčiarska poslali na analýzu moju krv a za desať dní som podstúpil najrôznejšie vyšetrenia. Výsledok znel: „*Zdravý.*“

Jeden lekár mi odporučil obrátiť sa na istého profesora Rabita, ktorý je aktívny v charizmatickom hnutí obnovy. Nebolo jednoduché dostať termín u tohto vyhľadávaného špecialistu. No bol som

vytrvalý a mal som šťastie. Jeho odpoveď ma prekvapila, nerozumel som tomu: „*Nemáte žiadnu chorobu. Niektó vás preklial. Musíme sa za vás modliť.*“ Čo mohla mať modlitba spoločné s mojím zdravotným stavom?! Keďže som sa cítil naozaj zle, ani túto ponuku som nechcel odmietnuť.

*M*oja manželka sa hneď dohodla s kňazom, ktorého jej odporúčal profesor Rabito. Páter Ferdinando, bosý augustinián, nás láskavo prijal a vysvetlil, že sa spolu ešte s inou osobou bude za mňa modliť. Dal som mu svoj súhlas, no ja som pritom nič necítil. Keď som sa ho spýtal, čo som mu za to dlžný, odpovedal: „*Žartujete?*“ To, že niekto cudzí bude pre mňa robiť niečo zadarmo, bolo pre mňa čosi celkom nové. O niekoľko dní som za ním znovu prišiel; a oni sa opäť za mňa modlili.

I keď horúčka neustupovala, aspoň som nemal už ten strašný pocit, že to vo mne vrie. V tom čase som bol telesne a psychicky veľmi vyčerpaný. Nervy som mal také napäté, že som si nedokázal ani odpočinúť, ani spať. Bralo mi to všetku silu, strácal som jasnú hlavu a schopnosť sústrediť sa – všetko schopnosti, ktoré som potreboval nato, aby som dokázal viesť firmu. Niekedy som cítil strach a obával som sa toho, že sa zbláznim. Bolo to očividné: niekto ma prenasledoval satanistickými praktikami a chcel zničiť moju firmu; závidia bolo dosť.

P. Ferdinando sa potom rozhodol, že posväťí náš dom, izbu po izbe. Pritom preskúmal všetko, aj môj práve kúpený nový matrac a na moje počudovanie si vyžiadal dovolenie, aby ho smel rozrezať. Tak ako to očakával, našiel v ňom zapečatený list s fotografiami našej rodiny; na fotografiách bola moja hlava poprepichovaná špendlíkmi. Neveril som vlastným očiam. Páter sa ma pýtal, či medzi príbuznými alebo medzi spolupracovníkmi nie sú satanisti. Ale ja som o ničom nevedel. Viera ma vtedy takmer nezaujímala. Páter mi vysvetlil, že tento satanistický obrad vykonala nejaká osoba, ktorá má veľa peňazí. A to zlo sa muselo zmaterializovať, keď sme sa modlili. Preto sme v matraci našli tie fotografie, hoci ich tam nikto nevložil. Keď sme kúpili nový matrac, aj v ňom sme našli listy tohto druhu. Toto sa zopakovalo ešte päťkrát, až kým jeden kňaz nepokropil moju posteľ svätenou vodou. Vtedy zrazu posteľ začala horieť, akoby sme ju poliali benzínom. Mali sme plné ruky práce, aby nám v byte nevznikol ozajstný požiar.

*U*ž medzičasom sme sa v rodine začali spolu modliť a spriatelili sme sa s kresťanmi charizmatického hnutia. Počas jedného modlitbového stretnutia sa ma hlboko dotkla Božia milosť. Bolo to v máji 1987 v Rimini, keď sa za mňa modlilo niekoľko ľudí a celkom nečakane som v hlave začítil silnú bolesť. Mal som pocit, že mi vybuchne. No opak bol pravdou: Vedel som, že mám opäť jasnú myseľ a intenzívne som vnímal život okolo seba v celej jeho kráse. Cítil som, ako ma Ježiš oslobodil od duchovných pút, ktoré mi založil satan, lebo som nebol chránený sviatostným životom a modlitbou. Vstúpil som do novej slobody a predovšetkým som zakúsil to, že Ježiš nie je len historická osoba, ale že on žije.

Nemôžem mlčať o tom, čo som zažil

Iba ten, kto prežil niečo podobné, dokáže pochopiť, aký je človek vďačný a šťastný, keď dostane nový život. Bolo nemožné, aby som o tom mlčal. V mojej rodine, v kancelárii, u našich priateľov a známych, všade som rozprával o Ježišovi, že on žije a pomáha nám. Zakúsil som, že zlo existuje,

že je veľmi silné a môže nám uškodiť, ak sa nechránime. No zažil som aj to, že Boh je väčší a víťazí. Odvtedy som každý deň chodil so svojou ženou Máriou na svätú omšu a začali sme sa spolu modliť. V kancelárii ma vyhlásili za blázna, ale nedokázal som inak než ďalej dávať dobro, ktoré som nezaslúžene dostal. Zamestnal som ľudí, ktorí mali nejaké ťažkosti a chcel som im pomôcť. Želal som si, aby objavili Ježiša a aby som im mohol byť bratom. Moje srdce horelo evanjelizáciou a tento oheň mi zostal dodnes.

*R*az večer v roku 2005 sme boli istým novým cirkevným hnutím pozvaní na adoráciu. Po krátkom čase spoločnej modlitby vyzvali nás laikov, aby sme sa modlili za prítomných kňazov. Keď som sa začal spolu s ostatnými modliť, zrazu som mal pocit, akoby som bol zavinutý do nejakej plachty. Cítil som sa ľahko a stratil som všetok strach zo smrti, bol som voľný a plný radosti. Táto silná milosť nás oboch hnala k tomu, aby sme sa lepšie zoznámili s hnutím Gloriosa Trinità. Nielenže sme toto hnutie dobre spoznali, ale sme si ho aj zamilovali a našli sme naše povolanie v tom, že sme sa pripojili k tejto duchovnej rodine, ktorú v roku 2004 založil poľský kňaz don Andrea Swiecinski. Cieľom tohto hnutia je nanovo zapáliť lásku ku Kristovi a prostredníctvom každodennej adorácie a ruženca, prostredníctvom čítania Svätého písma a konkrétnymi skutkami lásky k blížnemu a prostredníctvom evanjelizácie vo všednom dni ísť spoločne cestou svätosti.

„Daruj aj mne druhú šancu!“

Spolu so svojou kórejskou manželkou Tchang Hi Claudiou založil Torsten Hartung spolok Maria hilf-t e. V. (Mária pomôž – pomáha; pozn. prekladateľa).

V Altenburgu – v diecéze Drážďany-Meissen žijú v Dome milosrdenstva spolu s mladými chlapcami a mužmi, ktorí tu po prepustení z väzenia a odpykaní trestu majú možnosť získať vzdelanie a začať nový život s Bohom. Čo viedlo dnes už 53-ročného Torstena k tomuto dobrodružstvu, o tom hovorí on sám.

V mojom rodičovskom dome v meklenburskom Schwerine vo východnom Nemecku bolo násilie na dennom poriadku. Neprešiel takmer deň, aby sme my, štyri deti, neboli svedkami aspoň jednej hádky našich rodičov, väčšinou spojenej s násilím, alebo aby nás – často len za malichernosti – nepotrestali. Jedného dňa, bolo to v roku 1968 a ja som mal vtedy sedem rokov, som sa vrátil smutný zo školy – na desiatovom vrecku sa mi odtrhol remienok.

Moja mama, ktorá sama nezakúsila takmer žiadnu lásku, zareagovala s hnevom a začala ma biť; neprestala, až kým mi nezačala tiecť krv z nosa a z úst. Pre mňa však oveľa horšie než toto telesné utrpenie bolo to, že mi neustále opakovala: „Nikdy sme ťa nechceli,“ a „ty si všetkému na vine“. No tentoraz akoby naozaj stratila rozum. Pustila plyn, čo vo mne vyvolalo paniku, lebo som vedel, aké je to nebezpečné. Pokúšal som sa – aj napriek fackám – plyn vypnúť. Mama nakoniec vybehla z kuchyne a s krikom, že sa ide obesiť a že ja som všetkému na vine, bežala hore do podkrovia. S veľkým strachom som utekal za ňou, v rukách som mal kuchynský nôž, že prerežem povraz a

zachránim ju. Keď som za ňou dobehol, mala už slučku okolo krku a pripravovala sa vystúpiť na stoličku. Zúfalo som sa pokúšal zabrániť jej v tom a zo všetkých síl som sa snažil rozrezať lano. Tu som počul tvrdé a nečakané slová: „*Prestaň! Šnúra patrí susedovi Müllerovi.*“

V tom momente som pochopil, že mi len chcela nahnať strach. Bolo to priveľa na moju detskú dušu. Keď sa domov vrátil otec, s hnevom sa sťažovala na moje neprístojné správanie, takže som ešte aj od neho dostal poriadny výprask. V ten deň sa rozbila moja detská dôvera a stratil sa aj môj cit pre spravodlivosť. V srdci sa mi začala uhniedzďovať nenávisť.

Táto udalosť mala rozhodujúci vplyv na môj ďalší život. Stále častejšie som v škole robil triedneho šaša a týmto spôsobom som si získaval aspoň pozornosť, keďže lásku som nedostával žiadnu. No učitelia sa rodičom zasa sťažovali na toto ťažko zvládnuteľné dieťa, a tak som doma dostával bitku stále častejšie. Ako reakcia na to všetko bolo, že sa zo mňa stal bitkár. Unikol som z postavenia trpiteľa – už som nebol obeť, ale celkom vedome som sa stal páchatelom. Keďže som nemal žiadnu sebaúctu, ani môj vlastný život pre mňa nič neznamenal. Bez problémov a celkom presvedčivo som preto dokázal vyzvať svojho protivníka: „*Ak chceš vyhrať, musíš ma zabiť.*“

Táto odhodlanosť naháňala ľuďom strach a čoskoro som sa stal známym a obávaným bitkárom. Ako 18-ročný som bol prvýkrát odsúdený na 10 mesiacov väzenia za krádež. Druhýkrát to už bol rok a desať mesiacov za ublíženie na zdraví, tretíkrát som dostal takmer tri roky.

Zmluva s diablom

V roku 1983 som sa ako 22-ročný zalúbil do jednej ženy, ktorá ma chápala a mala so mnou veľa trpezlivosti. Prestažovali sme sa do vtedajšieho východonemeckého mesta Karl-Marx-Stadt a po vyučení som začal pracovať ako pokrývač striech. Bol to dobrý pocit vlastniť peniaze, ktoré som si sám zarobil. Ale čo som si s tým mal počať v socialistickej krajine? Nemohli sme vycestovať ani len na dovolenku do Bulharska. Mal som dosť tohto východonemeckého štátu a chcel som vypadnúť. Môj plán sa podaril. Na sasko-bavorských hraniciach som predstieral pokus o útek a – tak ako som očakával – po dvoch rokoch väzenia ma presunuli do západného Berlína. Spolková vláda v Bonne ma vykúpila.

Keď sa mi podarilo dostať na Západ aj priateľku Antje, očakával som už len „raj“. No svoju minulosť som si zobral so sebou: navonok som síce žil vo vytúženej slobode, ale vnútorne som bol zotročený. Aj táto moja nespokojnosť bola častým dôvodom našich hádok, až kým ma moja družka koncom roka 1990 neopustila. A tak som ako 29-ročný sedel sám v našom berlínskom byte a vo svojom živote som už nenachádzal žiaden zmysel. Celá moja minulosť bola jednou veľkou katastrofou. Tu mi zrazu prišlo na um Goetheho dielo Faust a jeho zmluva s diablom. Hoci som vtedy neveril ani v Boha, ani v diabla, jednoducho som nahlas povedal: „*Diabol, môžeš mať moju dušu, ja kašlem na svoj život. Ale za to chcem žiť na tomto svete rok a pol ako kráľ.*“

„Želám si život v šťastí!“

Odpoveď nedala na seba dlho čakať. Krátko nato som na návšteve u istého ruského umelca spoznal Igora, nazývaného aj „krstný otec z Rigy“, a jeho osobného strážcu Ivana. Začali sme sa rozprávať a

oni mi ponúkli, aby som sa pripojil k nim a spolu s nimi dodával luxusné autá do Ruska a arabských krajín. Pochopil som, že to neboli žiadni seriózni obchodníci, ale okamžite som si spomenul aj na dvoch známych, ktorí práve študovali jemnú mechaniku. Tí by nám mohli pomôcť pri otváraní áut značky Mercedes a BMW poškodením centrálného zamykania. A tak sme sa spojili. Boli to naozaj špecialisti: nepotrebovali ani 20 sekúnd na to, aby sa vlámali do auta. Ja som prevzal logistiku, t. j., zaobstarával som sfalšované technické preukazy a povinné poistenia vozidiel, určoval som šoférov a stanovoval som im trasu cesty, aby autá bezpečne doviezli na miesto určenia. Ako vedúca hlava tejto organizácie som zarobil za týždeň asi 80 000 €. Nevedel som však, čo si s nimi mám počať. Iba jedno bolo jasné: nestrpel som žiadneho konkurenta. Keď Dieter, môj najbližší spolupracovník, obchodoval za mojím chrbtom a tým spochybnil moju pozíciu, bez okolkov som sa ho zbavil – guľkou do hlavy na jednom rúbanisku neďaleko lotyšského hlavného mesta Riga. Bolo to 20. júna 1992.

O niekoľko týždňov nato som počas dovolenky na Malorke vstúpil do malého kostola, čisto len z umelecko-historického záujmu. Videl som, ako návštevníci písali na lístky úmysly svojich modlitieb a pripínali ich na nástenku. Aj keď som v Boha neveril, študujúc lístky s úmyslami, som si pomyslel: Ak to neosoží, nemôže to ani uškodiť. Prečo by som tu aj ja nemohol zanechať moje prianie? „*Želám si život v šťastí!*“ napísal som na kúsok papiera a pripol som ho na nástenku, pretože aj napriek peniazom a úspechu som šťastný nebol. Udalosti, ktoré nasledovali, sa však zdali byť pravým opakom. Aby som si vychutnal obdiv dovolenkárov, na druhý deň som plánoval víťazné pristátie padákom na pláži. Hneď na začiatku som však mal smolu, bol nepriaznivý vietor a ja som sa zrútil dolu. Pritom som tak nešťastne narazil na skalú, že ma to vlastne malo stáť život. Na moje prekvapenie som však mal len niekoľko modrín a jednu prasknutú žilu. Sám som dokázal vstať; bez zlomenej čo i len jednej kosti. Hoci moja priateľka, s ktorou som strávil túto dovolenku, bola neveriaca, mimovoľne poznamenala: „*Boh s tebou musí mať nejaký plán, keď si to prežil.*“

15. októbra 1992, práve pri plánovaní novej trasy na transport ukradnutých áut, ma v Štokholme zatkol Interpol. Ako vedúcu osobu vtedy najväčšej európskej organizácie pašerákov áut ma okamžite dali do samoväzby – predbežne vo Švédsku, potom v Nemecku. Spolu štyri roky, deväť mesiacov a dva dni som videl iba jedného človeka, väzenského dozorca, ktorý pravidelne otváral dvere mojej cely a prinášal mi jedlo. Keďže človek je stvorený ako spoločenský tvor, je pre neho strašné byť sám, keď nepozná ani len modlitbu, v ktorej by sa mohol rozprávať aspoň s Bohom. Vtedy som strašne trpel.

Počas tohto obdobia izolácie som rozmýšľal nad svojím životom a kládol som si otázku: „*Kto vlastne som?*“ Odpoveď tu bola hneď, a to bez akejkoľvek pochybnosti: „*Nikdy som nestretol horšieho človeka ako seba samého.*“ Môj život sa mi v myšlienkach neustále premietal ako film a nevedel som, kam sa podieť so svojou vinou. Potom prišla Veľká noc 1998. Medzičasom ma prepustili zo samoväzby a s ostatnými väzňami som si mohol pozrieť film o Ježišovi. Večer som si zapísal do denníka: „*Ježiš, ty si mal svoje zmŕtvychvstanie. Daruj aj mne druhú šancu! Daruj mi nový život!*“

Na tieto slová som však zasa zabudol. O niekoľko týždňov neskôr, 15. mája, som ležal na posteli v cele a videl som, ako sa biela plachta, ktorú som si dal na okno ako tienidlo pred slnkom, prievanom skrížila na okennom ráme. Forma kríža mi pripomenula Ježiša a ja som nahlas do prázdna povedal: „*Neviem, Bože, či existuješ. Ale ak existuješ, daruj mi nový život! Len sa pozri, čo som urobil. Staval*

som sa nad teba a rozhodoval som o živote a smrti. Takto už ďalej nechcem žiť.“ Porozprával som Bohu všetko, čo som vykonal. Bolo to vlastne prvýkrát v mojom živote, že som sa modlil. Začal som plakať bez toho, aby som chcel; po tvári mi tiekli slzy ľútosti.

*T*u som začul hlas, ktorý mi nevysloviteľne láskavo a milosrdne povedal: „Viem!“ V tom momente sa zrútila moja stupnica hodnôt a môj obraz o svete a ja som vedel: „Tento Ježiš existuje, on je skutočný, on žije!“ Odteraz som už musel rátať s novou súčasťou môjho života – s NÍM.

Keď som na druhý deň ráno stretol svojich spoluväzňov a usmieval som sa, mysleli si, že mi preskočilo. Prvýkrát v živote som si uvedomil krásu stvorenia, vnímal som sedmokrásy, oblohu, čerstvý vzduch. Nepoznal som už sám seba. Čo sa to so mnou stalo? Kto bol tento Ježiš? Chcel som ho spoznať a začal som čítať Sväté písmo, prosil som o kresťanskú literatúru. No ničomu som nerozumel. O niečo neskôr, keď som len ležal na posteli a stále som si kládol otázku, čo sa to so mnou stalo, padol mi zrak na Bibliu a opäť som začul ten istý hlas: „Vezmi ju a otvor!“ Poslúchol som výzvu a otvoril som si stať: „Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti.“ (1 Jn 1,9) Je to možné? Dokáže mi Boh odpustiť všetky hriechy? Mne? Takmer som tomu nemohol uveriť. O dva mesiace neskôr ma ten istý hlas opäť povzbudil, aby som si otvoril Sväté písmo, a tentoraz som čítal: „Aj vás, hoci ste boli mŕtvi pre svoje poklesky a hriechy... keď sme podľa žiadostí svojho tela robili, čo chcelo telo a myseľ, a tak sme boli od prírody deťmi hnevu ako ostatní. Ale Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje, hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom ... Lebo spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval.“ (Ef 2,1-9) Je to teda pravda! On mi daroval druhú šancu!

*K*aždý týždeň som túžobne čakal na modlitbové stretnutie a hodinu katechizmu. 20. júna 2000 som sa sviatosťou krstu vo väzenskej kaplnke stal Božím dieťaťom. Dieťaťom Boha, ktorý pozná najtajnejšie túžby môjho srdca, ktorý všetko o mne vie a miluje ma. Až neskôr som si uvedomil, že to bol presne ten dátum, keď som sa pred ôsmimi rokmi stal vrahom. Teraz som sa začal pýtať Boha, aká je jeho vôľa, a prosil som ho, aby mi ukázal, čomu sa mám venovať po prepustení z väzenia. A dostal som odpoveď: „Vráť sa tam, kde som ťa stretol, a postav dom milosrdenstva.“

Tam, kde som ho stretol

*K*eď som bol po 14-ročnom väzení predčasne prepustený, ujala sa ma jedna veriaca žena a odporučila mi, aby som so skupinou pútnikov šiel do Medžugoria. Keďže som nemal takmer žiadne peniaze, žiadnu prácu a ani domov, súhlasil som s jej návrhom v dôvere, že mi tam Boh ukáže ďalší krok. Tak to aj bolo. Jeden juhokórejský kňaz, ktorý tu sprevádzal svoju skupinu, ma pozval do Kórey, aby som o svojom živote vydal svedectvo. Tu som spoznal moju budúcu manželku a zaľúbil som sa do nej. V decembri 2007 sme si povedali navždy svoje áno a naše manželstvo sme zasvätili Panne Márii. Odvtedy pracujem tam, kde som spoznal Boha: vo väzení. Tri dni v týždni chodím do ústavu výkonu trestu pre mladistvých, aby som mladým chlapcom pomohol dostať sa z biedy. Vždy sa s nimi pozriem na celý ich životný príbeh a rozprávam im o Bohu. Žiaden človek sa nenarodí ako páchatel' zla a žiaden nie je odsúdený na to, aby páchatel'om navždy zostal. To vidia na mne – veď som bol jedným z nich.

Pre Krista nie je prívysoká žiadna cena

Jozef Fabelle prešiel kvôli Kristovi peklom. Narodil sa v šiitskej rodine v Iraku a v čase vojenskej služby ho kamarát priviedol do kontaktu s kresťanskou vierou. Jeho úprimný charakter a osobné stretnutie so vzkrieseným Pánom ho podnietili ku konverzii, hoci si musel byť vedomý, že za to môže zaplatiť vlastným životom.

Jozef Fabelle, kedysi Mohamed al-Sayyid al-Musaví z Bagdadu, pochádza v priamej línii od proroka Mohameda. Jeho meno prezrádza šľachtický pôvod, hoci tento titul už nesmel oficiálne používať od doby, keď sa v Iraku chopil moci Saddám Husajn. Jeho otec vlastní veľké pozemky a ako šiíta (1) patrí k najbohatším šľachticom krajiny. Za svojho nasledovníka si vybral práve Mohameda, hoci nie je najstarším z jeho šiestich synov. Mohamed sa v rodine tešil svojmu výnimočnému postaveniu. Keď sa už nedalo viac oddaľovať základnú vojenskú službu, otec ho upokojoval: „Vytvoríš si obraz o situácii a podáš mi správu. Keď sa v regióne bude bojovať, postarám sa o to, aby ťa prepustili.“ Tak ako 23-ročný opustil začiatkom roka 1987 svoju rodinu a odišiel do Basry v južnom Iraku. Jeho spolubývajúcim bol 44-ročný roľník – kresťan. Hoci sa Mohamed nepovažoval za prísne veriaceho moslima, napriek tomu pravidelne čítal Korán a už od raného detstva vedel, že kresťania sú heretici, ktorí sa klaňajú trom bohom. No Masoud sa javil celkom inak, než si on predstavoval kresťanov. Bolo zjavné, že toto stretnutie zariadil Alah, aby on mohol obrátiť Masouda na islam.

O niekoľko dní objavil Mohamed na policičke svojho spolubývajúceho knihu s názvom Ježišove zázraky. Ešte nikdy nič nepočul o zázrakoch a ešte menej o Ježišovi. So záujmom začal čítať príbeh o Ježišovom zázraku v Káne a tento Ježiš ho fascinoval. Ráno sa spýtal Masouda: „Kto je tento Ježiš z tvojej knihy?“ – „To je Isa ibn Maryam. Isa – syn Márie. 600 rokov bol nazývaný Ježišom, potom prišiel islam a urobil z neho Isu,“ znela jednoduchá odpoveď tohto kresťana. „Povedz, majú aj kresťania takú knihu ako je Korán?“ pýtal sa Mohamed ďalej. Bol prekvapený kladnou odpoveďou. Túto knihu si teda chcel prečítať, aby tak pomohol Masoudovi uznať nepopierateľnú hodnotu islamu. Ale keď Masouda poprosil, aby mu zaobstaral Bibliu, Masoud mu položil celkom nečakanú protiotázku: „Už si čítal Korán? Skutočne si ho prečítal? A pochopil si zmysel každého verša?“ Táto otázka vyviedla Mohameda z konceptu, pretože jeho protivník sa dotkol jeho slabého miesta. Imám (2) stále hovoril, že je dôležité čítanie a človek potom v deň súdu dostane svoju odmenu. Pritom v žiadnom prípade nie je potrebné text pochopiť, to treba radšej prenechať duchovným. „Keď chceš, aby som ti priniesol evanjelium, predtým si ešte raz prečítaj Korán a pokús sa ho naozaj pochopiť svojím rozumom; a pritom neklam sám seba.“

Domom počas svojej prvej dovolenky Mohamed študoval Korán. Výsledok bol fatálny. Mohamed si kládol otázku, prečo sa Alah tak ponizuje a rieši otázky dedičských záležitostí. A prečo Korán tak tvrdošijne zdôrazňuje prevahu a moc mužov nad ženami. No ani jeho priateľ šejk Ali Ayata, expert na islam, mu nevedel dať presvedčivé odpovede. Ešte viac ho sklamalo štúdium Mohamedovho života. Ako sa len mohol prorok oženiť so sedemročným dievčatkom a svoju vlastnú nevestu mať ako siedmu manželku? „Správanie a život proroka sa pre mňa stali prameňom hanby,“ priznáva Mohamed vo svojej autobiografii. „V priebehu nasledujúcich týždňov som bol stále viac ubitý; postupne sa rozpadli základy a sväté veci islamu, ktoré boli doteraz mojím útočiskom. Už som si nebol

istý ani len tým, že sú to naozaj slová samotného Alaha. Ale na čom mal teda stáť môj vlastný život, keď sa mi stratil oporný pilier? Nadobúdal som dojem, že Korán bol upravovaný a prepracovaný ...“ Po troch, štyroch mesiacoch premýšľania musel Mohamed nakoniec s trpkosťou uznať, že jeho viera sa touto kritickou skúškou značne otriasla a on v tejto situácii nemal už ani tú najmenšiu motiváciu Masouda obrátiť na islam.

Muž s neodolateľnou príťažlivosťou

Raz ráno v máji 1987 sa Mohamed prebudil inak ako zvyčajne. Mal mimoriadne veselú náladu, pretože sa mu tejto noci prisnil zvláštny, podivuhodný sen. „Stál som na brehu potoka. Na druhom brehu stál ktosi, mohol mať okolo 40 rokov, bol skôr vysoký, oblečený do béžového odevu, podľa orientálneho zvyku z jedného kusa látky utkanej v celku a bez goliera. Cítil som, ako ma niečo na tomto mužovi neodolateľne priťahovalo: Musel som však prejsť cez potok, aby som sa k nemu dostal. No keď som chcel potok prebrodiť, zrazu som bol vyzdvihnutý hore a niekoľko minút – ktoré mi pripadali ako večnosť – som visel vo vzduchu ... Akoby bol cítil moje narastajúce nepohodlie, muž ku mne vystrel svoju ruku, aby mi pomohol dostať sa cez potok. Bol taký pekný, že mi to až vyrážalo dych. Muž sa pozeral na mňa pohľadom nekonečnej nežnosti a upokojujúcim a pozývajúcim hlasom vyslovil jednu jedinú záhadnú vetu: ‚Aby si mohol prejsť cez potok, musíš jesť chlieb života.‘“

Toho rána sa Masoud vrátil z dovolenky a Mohameda pozdravil svojím pokojným úsmevom. Potom mu podal knihu. „Tu máš evanjelium,“ povedal jednoducho. Konečne po dlhých piatich mesiacoch otvoril Mohamed Evanjelium podľa Jána. Začal čítať a nevnímal čas. Keď prišiel k šiestej kapitole, vnútorne sa rozrušil. „Tu boli napísané presne tie isté slová ‚chlieb života‘, ktoré som len pár hodín predtým počul vo sne: ‚Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať.‘ V tomto okamihu sa udialo vo mne čosi mimoriadne, niečo sa akoby do mňa vlialo a strhlo všetko so sebou; a k tomu sa pridala teplý pocit šťastia, akoby nové svetlo náhle osvietilo celý môj život a dalo mu zmysel. Cítil som sa ako opitý a zároveň som vo svojom srdci vnímal neslýchanú silu, mocnú vášeň alebo dokonca lásku k tomuto Ježišovi Kristovi, o ktorom rozprávali evanjeliá. V tom istom okamihu som pochopil, že to, čo sa mi minulú noc prisnilo, bolo niečo oveľa viac než len sen.“

Od tohto okamihu mal Mohamed iba jednu myšlienku – aby mohol jesť z „chleba života“, aj keď ešte presne nevedel, čo to vlastne je.

Keď Mohamed s radosťou všetko porozprával Masoudovi, ten mŕtvolne zbledol: „V tejto krajine sa nedá zmeniť náboženstvo len tak. Na to sa vzťahuje trest smrti! Musíš mi prisahať, že tvojej rodine o tom všetkom nikdy nebudeš hovoriť, nikdy!“

Zvyšné štyri mesiace v kasárňach boli nezabudnuteľné. Masoud ho naučil modliť sa a meditovať. Celé hodiny zotrval Mohamed v dôvernom rozhovore s Ježišom, spoznával ho stále lepšie a stále viac ho miloval. No ako to bude pokračovať ďalej, keď sa mu skončí vojenská služba? Mohamed sa chcel dať pokrstiť, pretože iba tak bude môcť prijímať „chlieb života“, po ktorom teraz túžil oveľa viac než po hocičom inom na tomto svete.

Spät' v Bagdade

*P*o návrate do Bagdadu si Mohamed vyhľadal katolícke kostoly a prosil o krst. No kresťania poznali, aké nebezpečenstvo hrozí, keď sa moslimovi pomôže ku konverzii. Až po mnohých sklamaníach daroval Boh hľadajúcemu Mohamedovi múdreho duchovného otca, kňaza Gabriela, ktorému sa zdôveril.

Mohamedov otec medzitým vybral pre svojho syna ženu. Čoskoro sa teda s Anouar oženil a narodil sa mu prvý syn Azhar. Keďže Mohamed často sám odchádzal z domu, aby sa stretol s kňazom Gabrielom, manželka ho podozrievala z nevery. Vtedy jej porozprával, že vo svojom srdci je kresťanom, a aj to, ako k tomu došlo. Najprv to ňou hlboko otriaslo. Avšak na tretiu noc dostala aj ona od Boha sen, v ktorom jej nádherná žena ukazovala voľné miesto pri prestretom stole. Anouar potrebovala šesť mesiacov na to, aby sa dokázala vnútorne odpútať od islamu, a tým aj od vlastnej rodiny. Keď počúvala slová svojho manžela, horelo jej srdce a povedala mu: „Keď hovoríš o Ježišovi, kladiem si otázku, či si sa s ním osobne stretol.“ Jedného večera povedala tichým hlasom: „Mohamed, rozhodla som sa pre Krista!“ Odteraz mali spoločný cieľ: dať sa pokrstiť, aby mohli prijať sväté prijímanie. Desať rokov dokázal Mohamed ukrývať pred svojím otcom a pred svojimi bratmi to, čo nosil v srdci. No počas tohto letného večera v roku 1997 viselo niečo vo vzduchu. Keď sa Mohamed so svojou manželkou vrátili od kňaza Gabriela, slúžka im povedala, že jeden z Mohamedových bratov sa u nich zastavil a hral sa s dvojročným Azharom. Keď sa spýtal svojho malého synovca, kam chodia vždy v nedeľu, radostou žiariace malé dieťa sa prežehnalo a tým prezradilo, že sú kresťanmi.

Fatva – trest smrti

*T*ej júnovej noci v roku 1997 sa Mohamedovi len ťažko zaspávalo. Ešte pred svitaním ho zobudili hlasné údery na dvere. Jeden z jeho bratov ho volal v istej dôležitej veci k otcovi. Rýchlo sa ponáhlal do rodičovského domu.

Sotva prekročil prah, vrhli sa naňho a brutálne ho zbili. Ruky mu spúťali za chrbtom a nohy mu dali do reťazí. Zarazený Mohamed spoznal v útočníkoch svojich bratov, strýka a svojich bratrancov, medzi nimi aj toho, ktorý pracoval v tajných službách. Namierili na neho pištole a samopaly, keď sa zrazu objavil jeho otec. Mohamed na neho úpenlivo hľadel: „Otec, čo sa to so mnou deje? Prečo?“ – „Si kresťan, si úplne pomätený! Je ti jasné, akú hanbu si tým na mňa uvalil, na mňa, tvojho otca?“

*D*okonca aj jeho vlastná matka, ktorá tam práve vstúpila, mu vmietla do tváre nelútostné slová: „Zabite ho a hodte ho do rieky ...!“ Náhle Mohameda schytili a násilím ho strčili do kufra auta. „Jediná myšlienka, ktorá ma ešte zamestnávala, bola, že zomriem bez krstu.“ Zakrátko už stál pred najvyššou šiitskou autoritou v Iraku, pred ajatolláhom (3) Muhammadom as-Sadrom. Po dlhom výsluchu vyniesol ajatolláh rozsudok: „Keď vyzná, že je kresťanom, musí byť zabitý a Alah odmení toho, kto tento trest smrti vykoná.“

O dve hodiny neskôr sa Mohamed už nachádzal pred najstrašnejším väzením Bagdadu, v ktorom Saddám Husajn držal všetkých svojich protivníkov. Bez slova ho dozorcami odovzdal jeho bratranec z tajnej služby. Mohamed dostal číslo 318 a zaviedli ho do malej cely, kde na zemi sedelo natlačených 16 väzňov.

Potom sa začali výsluchy spojené s bitím a mučením. „Kto bol tým kresťanom, ktorý sa ako prvý odvážil osloviť ťa? Keď nám to povieš, si pre nás už len svedkom, nie obžalovaným ... Hovor!“ V týchto okamihoch si spomenul Mohamed na slová kňaza Gabriela: „Keď prosíš o krst, riskuješ svoj vlastný život, ale aj život tých kresťanov, ktorí ti splnili tvoju prosbu.“ Zhlboka sa nadýchol a odpovedal: „Nepoznám žiaden kostol a žiadneho kresťana ...“ Údery pästami, zauchá a kopance – to všetko na neho tvrdo dopadalo, až kým neupadol do bezvedomia. Zvlášť jeden zo strážnikov bol akoby opitý krutosťou, ktorú si vylieval na svojej obeti.

*T*ri mesiace sa opakoval tento brutálny výsluch takmer denne a to tým istým spôsobom. „Keď som vzpriamene schádzal tých pár poschodí dolu, prosil som Ducha Svätého o silu – dobre vediac, že cestu späť budem môcť zdolať len po všetkých štyroch ...“, rozpráva Mohamed. „Jediné, čo mi pomáhalo, boli životopisy svätých mučeníkov, ktoré som si po svojom obrátení prečítal.“

*J*e cena, ktorú treba zaplatiť – a čo sa mňa týka, táto cena nie je práve nízka ... V mojich modlitbách sa mi vynárali niektoré vety z evanjelia: ‚Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno,‘ (Lk 21,17) alebo aj: ‚Nemyslíte si, že som priniesol pokoj na zem. Nie pokoj som priniesol, ale meč.‘ (Mt 10,34) Paradoxne mi práve tieto strašné vety poskytovali oporu a dodávali silu vytrvať a zostať verným.“

*K*eď sa skončili vypočúvania, začalo sa nové, mimoriadne kruté utrpenie: izolácia, hlad a špina. „Jediná pravá sloboda, ktorá mi ešte ostala, bola sloboda vrúcneho rozhovoru s Kristom. A tak som s ním prežíval dôvernosť, ktorú by som v iných podmienkach možno nikdy nebol spoznal. Predstavoval som si, že som na ceste uzdravenia a liečim sa z tej choroby, ktorá bola spôsobená tým, že som nepoznal Krista. V mojom prípade mala táto choroba meno: Je to islam, ktorý mi dovoľoval v mene náboženstva zabíjať a klamať. ... Moje väzenie mi vrátilo späť osobné duchovné zdravie: čnosti, ktoré pre mňa doteraz nič neznamenal. Pokoj a miernosť sa teraz pre mňa stali podstatnými hodnotami. V dôsledku mizerných hygienických podmienok sa zároveň viditeľne zhoršoval môj fyzický zdravotný stav.“

*P*o šesťnástmesačnom väzení bol Mohamed so svojimi telesnými silami úplne na konci. Jedného dňa, keď sa práve s úpenlivým výkrikom obrátil na Krista, zrazu strážnik zvolal: „Číslo 318,“ a podal mu jeho vlastné oblečenie s poznámkou, „si voľný!“

Opäť vo svojej rodine

*M*ohamed tomu nemohol uveriť a zároveň sa nachádzal v strašnej dileme: mal sa vrátiť späť k svojej rodine, k tým, ktorí striehli na jeho život, alebo by mal zmiznúť niekde v podzemí a skúsiť žiť svoje kresťanstvo v skrytosti? Čo chcel Kristus? Túžba opäť uvidieť svoju manželku a svoje deti zvíťazila. Ale spoznajú ho vôbec? Veď on, ktorý kedysi vážil 120 kíľ, bol teraz úplne vychudnutý a len koš a koža.

Privítanie sa dá sotva opísať – radosť na oboch stranách! Na prekvapenie ho aj jeho bratia a otec radostne a s oslavou prijali; vedeli teda, že bol prepustený. Až postupom času prepustený Mohamed

pochopil: dali ho do väzenia v nádeji, že prezradí mená kresťanov. Teraz, keď bol „stratený syn“ konečne opäť doma, bolo dôležité len jedno: jeho konverziu na kresťanstvo držať v tajnosti; aspoň pred ľuďmi. Preto teda celé toto divadlo!

K keď Mohamed o všetkom porozprával svojej manželke, aj ona sa mu zverila, že jeho rodina im po jeho zatknutí zobrala všetky doklady a všetky peniaze. Pre rodinu sa začalo veľmi ťažké obdobie. V srdciach im, ako nikdy doteraz, horela túžba čím skôr prijať krst a konečne aj sväté prijímanie. Stretnutia s kňazom Gabrielom sa konali v najprísnejšej tajnosti. Modlili sa a spoločne premýšľali, ako by mohla vyzeráť budúcnosť ich rodiny. „*V mene Cirkvi ti prikazujem, aby si pre istotu radšej opustil Irak. Všetko ostatné znamená smrť pre vás a ohromné ťažkosti pre kresťanské spoločenstvo,*“ to bola po dlhom zvažovaní šokujúca odpoveď múdrego kňaza. Všetko opustiť? Skutočne všetko? Intímne rodinné putá, blahobyť, moslimskú kultúru a životný štýl ... všetko?

*H*oci sa Mohamedovi a jeho manželke Anouar zdala obeta takmer neúnosná, predsa len väčšia než akékoľvek puto bola ich láska ku Kristovi a ich túžba po krste. O prípravách sa nesmel nikto nič dozvedieť. Kňaz Gabriel urobil pre nich všetko, čo bolo v jeho moci.

Odchod do Jordánska

*M*ohamed, Anouar a ich dve deti opustili Bagdad 19. apríla 2000 a cestovali smerom do Jordánska. Bol to takmer zázrak, že ich cez irackú hranicu pustili. Kňaz Gabriel im dal adresu ženského kláštora v Ammáne, kde sa mali obrátiť na sestru Maryam. Táto výnimočná rehoľníčka rozhýbala všetko, čo sa len dalo, aby pre utečencov zaobstarala ubytovanie a potrebné papiere. Celý jeden mesiac sa zdalo, že je všetko v poriadku, až raz zrazu sestra Maryam, ktorá z rodinných fotiek poznala súrodencov utečencov, biela ako stena a nezvyčajne nervózna oslovila Mohameda: „*Musíte odtiaľto ihneď odísť, našli vás ... Videla som tvoju sestru Zahru, a tá tu určite nie je sama.*“ V takej rýchlosti nebolo žiadne riešenie. Jediná možnosť, ktorú mali, bolo neopúšťať dom a dôverovať, že ich nikto neprezradí. V tejto bolestnej životnej situácii dostala rodina od Boha nevýslovnú útechu: biskup Bassam Rabah našiel spôsob, aby ich konečne sviatostným spôsobom prijal do spoločenstva Katolíckej cirkvi. Tajne a za zatvorenými dverami bola 22. júla 2000 celá rodina pokrstená a po prvýkrát mohli prijať Chlieb života.

*P*re Mohameda, ktorý sa odteraz volal Youssef – Jozef, a pre jeho manželku Anouar Máriu sa začal nový život. „*Konečne som prekročil rieku a dostal som sa k tomu mužovi, ktorý ma vtedy vo vízii volal k sebe. Toto videnie mám ešte aj dnes v čerstvej pamäti, hoci odvtedy prešlo už trinásť rokov.*“ Biskup Rabah našiel pre Youssefa prácu pri stavbe kostola, kde bol relatívne chránený. S najväčšou radosťou prevzal aj službu kostolníka. Sr. Maryam bola medzitým zamestnaná zabezpečovaním víz na vycestovanie pre týchto nových pokrstených, lebo trvalý život v Jordánsku bol veľmi nebezpečný. No žiadosti a rokovania sa ťahali celé mesiace.

*V*ianoce boli predo dvermi. Youssef ako dobrý otec rodiny chcel zabezpečiť darčeky pre svoje deti, a preto musel opustiť dom a zájsť do centra mesta. Bolo skoré popoludnie. Po úspešnom

nákupe sa Youssef chcel odviezť taxíkom, keď naňho po mene niekto zavolať. Nevinne sa priblížil k autu, z ktorého vychádzal hlas, no potom sa mu takmer zastavilo srdce. Sedeli tam jeho štyria bratia a strýko Karim. Vystúpili, obštúpili ho a so slovami: „*Pod' s nami, musíme sa porozprávať,*“ ho sotili do auta.

Keď boli mimo mesta, vystúpili z auta. Tri hodiny jeden po druhom Youssefovi dohovárali, aby sa s nimi vrátil a zanechal kresťanstvo. Keď bol jeho strýko s nervami na konci, vytiahol pištoľ a namieril ju na svojho synovca v nádeji, že ho tak dokáže presvedčiť. Za ním stáli jeho štyria bratia a vyzývavo sa na neho pozerali. „*Keď s nami nepôjdeš dobrovoľne, zabijeme ťa. Vieš, že je proti tebe fatva – trest smrti.*“

Slovo za slovom ... a zrazu – ohlušujúci výstrel. Gulka išla mimo. Ako je to len možné, že Karim strelil mimo? „*Vo svojom vnútri som počul ženský hlas: ‚Ehrouh!‘, ‚Uteč!‘ Rozbehol som sa ako zmyslov zbavený. Gulky mi svištali okolo uší. Jedna ma trafila do predkolenia. Padol som na zem a cítil som, ako mi po nohe tieklo niečo horúce, tekuté. Potom som stratil vedomie. Keď som sa prebral, bol som v nemocnici a pozeral som sa sestre Maryam do očí.*“ Rana bola hlboká a hovorili o amputácii. Kým sa Youssef snažil prijať túto myšlienku, stalo sa čosi zázračné:

Na druhej strane nohy mu vystrekla krv a projektil, ktorý bol dovtedy uviaznutý v lýtku, už nebolo možné nájsť. Röntgenové snímky ukázali, že gulka nezasiahla ani kosť, ani žiaden sval, čo bolo fakticky nemožné. Stal sa teda zázrak. Jeden z lekárov, ktorý v nič neveril, iba vyhlásil: „*Po tom, čo som tu videl, dokážem aj ja uveriť vo vzkriesenie Krista.*“

Nová vlasť: Francúzsko

*P*o tejto udalosti musela rodina opustiť svoje doterajšie bývanie a skryť sa. Teraz to už bolo vážne a očividné: Youssef nedokázal uniknúť pomstyctivosti svojej rodiny ani v Jordánsku. Znova sa začali namáhavé a nervy vyčerpávajúce pokusy obstaráť víza na vycestovanie. 15. augusta 2001 prišiel konečne deň, keď sa rodina pod ochranou Panny Márie vydala na útek do Francúzska. Skoro ráno sa ešte zúčastnili na svätej omši biskupa Rabaha a prijali jeho požehnanie.

„*Chlieb života znovu daroval pokoj môjmu srdcu,*“ spomína si Youssef, ktorý musel nanovo začať vytvárať zázemie pre svoju rodinu v krajine, ktorej reč a kultúra mu boli úplne cudzie. Zvládli to, lebo Ježiš – Zmŕtvychvstalý znamenal pre nich viac než všetko, čo na tomto svete kedy vlastnili. „*Zo všetkých bojov, ktoré som doteraz viedol, je určite najťažší boj proti trpkosti poznania, že moja vlastná rodina je príčinou celého môjho nešťastia. To najťažšie, čo dnes Kristus odo mňa žiada, je odpustenie, základná podmienka, aby som mohol žiť prikázanie lásky k nepriateľom.*“

V jednom interview, ktoré bolo zverejnené 20. novembra 2010 vo francúzskom kresťanskom časopise L'Homme Nouveau, hovoril Jozef Fabelle o tom, čo môže islam dať svetu a aký postoj máme my kresťania zaujať voči moslimom: „*Najprv je dôležité rozlišovať medzi moslimami a islamom: moslimovia patria k mojej rodine, a preto ich vrúcne milujem. Ale islam ako náboženstvo alebo ako ideológia je to najhoršie, čo ľudstvo vytvorilo. Je jediným náboženstvom, ktoré prikazuje zabíjať, a preto je konkrétnym celosvetovým ohrozením.*“

Kresťania, ktorí zabíjajú, nežijú slová Evanjelia, ale moslimovia, ktorí zabíjajú, sú práve tí, ktorí aplikujú Korán, pretože Korán a jeho zákon vyzývajú k vražde. (Slovo „zabíjať“ sa v Koráne vyskytuje 180-krát, z toho 27-krát vo forme príkazu!) Medzi moslimami, ktorí Korán nepoznajú, sú veľmi dobrí ľudia. Tí, ktorí Korán poznajú a žijú tu vo Francúzsku, sa zdajú byť umiernení, pretože sú momentálne v menšine, a preto nemôžu Korán presadzovať. Avšak hneď v ten deň, keď ich bude v parlamente väčšina, si budú vyhradzovať právo na šáriu (náboženský zákon islamu). Mojm cieľom je zničiť islam v tom zmysle, že budem pomáhať moslimom, aby sa naučili Korán chápať a nielen ho spamäti odriekavať.

Ale to sa musí začať modlitbou, pretože my sme iba nástrojmi Ducha Svätého. Ja nahlas vyhlasujem moju pravdu, ktorou je Kristus. Táto pravda nikoho nezabíja, táto pravda miluje. Nikomu ju nevnucujem, avšak hovorím o Kristovej láske. To v žiadnom prípade nie je intolerantné, pretože táto láska nás dokonca vyzýva, aby sme milovali našich nepriateľov. My kresťania nesmieme zaspáť, musíme s moslimami hovoriť; tu nejde iba o milosrdenstvo, ale o našu zodpovednosť, zodpovednosť Božích detí!“

Prameň: Joseph Fabelle, Das Todesurteil, Augsburg 2012, 2. vydanie. Na Slovensku vyšla táto knižka v roku 2013: Fabelle, J.: Za každú cenu, Redemptoristi – Slovo medzi nami, 2013.

*Vysvetlivky: (1) **šíta** – príslušník islamského prúdu uznávajúceho iba Korán a neuznávajúceho sunnu), (2) **Imám** – duchovný a svetský vládca v niektorých polofeudálnych arabských zemiach; najvyššia náboženská autorita šiítov; organizátor spoločných modlitieb v islamskej mešite), (3) **ajatolláh** – titul pre vyšších vykladačov Koránu u šiitských moslimov.*